

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2880

av Ewa Thalén Finné m.fl. (M)

En förbättrad integration och bättre mottagande av ensamkommande barn och ungdomar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förbättrad integration och bättre mottagande av ensamkommande barn och ungdomar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Flyktingkrisen är fortsatt här och nu med miljoner människor på flykt, varav många, inte minst ensamkommande barn och ungdomar, sökt sig till Sverige. Under slutet på förra året kom rekordmånga ensamkommande barn och ungdomar till Sverige, över 35 000 individer. Totalt blev 6 141 nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd, varav 450 ensamkommande barn och ungdomar, kommunmottagna i Skånes kommuner under 2015. Det förväntade fördelningstalet för 2016 gällande ensamkommande barn till Skåne är 5 147 asylplatser.

Introduktionen för nyanlända har länge varit bristfällig. Den har pågått för länge, har missat att tillvarata människors kompetens och har i alltför liten utsträckning fokuserat på eget arbete. Nu gäller det att snabbare och enklare möjliggöra för dessa människor att snabbt komma in i vårt samhälle – lära sig språket, få möjligheten och stöd att komma i arbete och att få tag på en bostad. Det krävs ett omfattande och strukturerat samarbete mellan olika myndigheter, privata aktörer, frivilligorganisationer, kommuner och regioner för att förbättra mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn och ungdomar för att integreringen ska kunna fungera och komma igång. Desto längre tid människor blir sittande på olika boenden, desto svårare blir integreringen gällande språkkunskaper, möjligheter till vidareutbildning och introduktion till den svenska arbetsmarknaden.

Bättre målbilder

Det goda får inte bli det ondas fiende genom att regler för hur myndigheter ska ta sig an uppdrag gör att verksamheter inte kan skapa de resultat som är avsedda. För att ta exempel från verkligheten så är det orimligt att ensamkommande barn och ungdomar inte själva kan laga mat i sin boendemiljö utan behöver ha en anställd i köket som ska ”serva” de boende. Målbilden måste vara att från morgon till kväll ha en vardag så lik den som de förväntas leva i framåt. Det betyder att egna hushållssysslor och att förse sig själv och övriga med måltider så som sker inom ramen för familjer måste eftersträvas. Såväl frukost som lunch och middag och däremellan mellanmål. Då kan vi inte ha bestämmelser för livsmedelshantering som appliceras på dessa hem där det inte är utomstående som ska serveras utan de boende som ska lära sig leva på egen hand. Likaså blir det inte en hemlikmiljö, så som eftersträvas, om myndigheter ska gå in och ta bort mattor och delar av inredningen som gör att verksamheten går från att vara den hemlika miljön med vad alla de goda delarna i detta innebär, till att bli en institutionsliknande miljö.

Nytt perspektiv på mottagande och integrering

Under hösten och vintern 2015 passerade över 45 000 flyktingar Trelleborgs hamn på väg in i Sverige. Av dessa var cirka 10 procent ensamkommande barn och ungdomar. Trelleborgs kommun har ända sedan 2010 framgångsrikt arbetat för att förbättra mottagandet och integreringen av ensamkommande barn och ungdomar. Bland annat har man i stor utsträckning fokuserat på att behandla de ensamkommande som vilka individer som helst, skapa normala rutiner och strukturer samt inom tre månader identifiera vad den enskilde vill göra med sitt liv och hur man tillsammans kan skapa de bästa förutsättningarna för att nå dit. Man har inget omhändertagandeperspektiv utan fokus ligger istället på tidig etablering i samhället. Dagens mottagande av ensamkommande barn och ungdomar bygger i hög grad på ett omhändertagandeperspektiv och utgår ifrån socialtjänstlagen som ska skydda och hjälpa barn som har eller riskerar att fara illa av olika anledningar.

Men många av de barn och ungdomar som kommit till Sverige idag har helt andra förutsättningar och bakgrunder och därmed i behov av ett annat stöd med fokus på andra insatsområden – struktur som uppmuntrar till ansvarstagande, en guide till svenska och västerländska normer och värderingar, möjligheter att tidigt läsa svenska och en tydlig etableringsplan som enklare ska slussa in dem i det svenska samhället. I exempelvis Helsingborg har man inom skolan börjat använda Ipads och QR-koder för att eleverna själva ska vara bärare av verktyg för att sätta sig in i och lära sig hur maskiner fungerar på slöjden. Detta är ett modernt sätt att skapa lösningar för en snabbare integration i samhället. Istället blir dessa ensamkommande barn och ungdomar placerade på ett boende där de möts av socialtjänsten. Därför behövs det en lagstiftning och ett regelverk som förbättrar mottagningsprocessen, ser bortom omhändertagandeperspektivet och därmed inte motverkar syftet med integrering.

Ewa Thalén Finné (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Olof Lavesson (M)

Hans Wallmark (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Gunilla Nordgren (M)

Patrick Reslow (M)

Anette Åkesson (M)

Tobias Billström (M)

Boriana Åberg (M)

Anders Hansson (M)

Thomas Finnborg (M)